

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

ZATERDAG 13 DECEMBER 1884

Smilde, 12, Dec. Als een doorslaand bewijs van de onbevaarbaarheid van het bovenpand der Drentsche Hoofdvaart kan dienen, dat heden, onder den thans zoo gunstigen waterstand, de beurtschipper van Assen op Rotterdam circa een halfuur moest terugkeeren, om een Meppeler praam te kunnen passeeren. Beide vaartuigen waren van middelmatige afmeting en gingen 4.74 voet diep. Het is te hopen, dat de begroting voor 1885 den Minister in staat stelt tot het opschoonen der hoofdvaart van het Oranjekanaal tot de Norgervaart.

Ingezonden stuk.

Mijnheer de redacteur!

Sta mij een klein plaatsje af voor een enkel woord aangaande 't geschrevene van den heer *Brummelkamp*.

Hij zegt: "In dat verslag (van mijn persoon namelijk) komen zoovele onjuistheden voor en worden de zaken soms zoo verward voorgesteld, dat ik er mij in 't geheel niet in herken." – Voorwaar nog al eene vrij zware beschuldiging! En 'k zou mij misschien vernederen om den heer *Br.*

verontschuldiging te vragen, dat ik niet in staat ben geweest een juister en minder verward verslag uit te brengen, wijl alles wat ik van zijne rede heb geschreven slechts in mijn geheugen was opgeteekend, ware het niet, dat zelfs van zijne hoorders hebben gezegd, dat ik *zuiver* de preek weer had teruggegeven, waarvan ik zelf dan ook vrij wel overtuigd ben. De geheele rede, met wier verkondiging een paar uur zijn zoek gemaakt, te onthouden, was mij onmogelijk. 'k Heb haar in korte trekken herhaald, 't geen ook de heer *Br.*, zooals hij zegt, heeft gedaan. Maar heb ook ik nu niet evengoed het recht het lezend publiek diets te maken, dat hij juist de zinnen, door mij genoemd, heeft weggelaten en er andere voor in de plaats gezet, om mijn schrijven zooveel mogelijk verdacht voor te stellen? – Dat hij zich zelf er in 't geheel niet in kan herkennen – is best mogelijk; men ziet het wel meer bij menschen, die zich niet geheel *gelijk blijven*. Want om de waarheid te zeggen, in zijn geschreven stuk komen uitdrukkingen voor, die ik mij niet kan herinneren in de kerk van hem gehoord te hebben. Dit nu kan ik mij verklaren, wanneer hij òf zijne preek had van buiten geleerd, en dan heeft hij licht in 't vuur zijner rede iets gezegd of weggelaten, dat hij nu niet meer weet, òf wanneer hij voor de vuist heeft gesproken, waardoor 't hem nu onmogelijk is zich alles weer te binnen te brengen. Maar genoeg. In mijn vorig artikel staat ook niet, dat zijne stellingen en verklaringen *zuiver*, maar *nagenoeg* en *ongeveer* zoo zijn geweest en – 'k neem er geen woord van terug. Verder zegt hij:

"Niet dat ik den schrijver de bedoeling toedicht, mij iets anders in den mond te leggen dan ik werkelijk gezegd heb." – Dat is Christelijk van hem en 'k hoop hem die daad te vergelden.

"Maar ik weet bij ondervinding hoe moeielijk het is eens anders gedachten en woorden zuiver weer te geven, wanneer men zelf eene tegenovergestelde richting toegedaan is. Dit nu is zeer zeker ten aanzien van den heer *E.* en mij het geval enz." – Zeer zeker; maar zou het mij minder moeielijk zijn geweest zijne gedachten en woorden zuiver weer te geven, wanneer ik wel van zijn richting ware geweest?

Heeft dan dat verschil in richting invloed op 't gehoor van den mensch? Of heeft ds. *Br. bij ondervinding* gehad, dat zulk een mensch den booze niet kan weerstaan om oneerlijk te gaan strijden? 't Is wonderlijk, en zoo hij dit laatste ook misschien van mij veronderstelt, zou 'k hem wel wenschen toe te voegen: Die kwaad denkt, heeft kwaad in 't hart.

'k Zal verder gaan. Wat de verklaring van de drie genoemde stellingen aangaat, daaromtrent wil ik niet in herhaling treden. Ook wil ik zwijgen van het standpunt, dat hij en zijnen op het gebied des Godsdienst innemen (men eerbiedige de godsdienstige begrippen van andersdenkenden!); verder ook over de verklaring, dat de Bijbel *het levende woords Gods is* (dat zij hun geloof); maar 'k wensch even stil te staan bij zijn gevoelen over ons onderwijs in de Vaderlandsche geschiedenis, wanneer wij van *de Ruiter* zeggen, dat hij nooit ten strijde ging zonder God vooraf gebeden te hebben, dat hij nooit eene overwinning behaalde zonder Hem er voor te danken en Hem er d'eer van te geven. "Is dat op uw standpunt geen gestolen of binnen gesmokkelde God?" vraagt *Br.* – 't Spijt men van een predikant zulk een taal te moeten hooren; zoo weinige eerbiediging van de Godheid had ik niet in hem gezocht. Neen, mogen onze gevoelens over 't een en ander uit elkander loopen, in één punt, dacht ik, dat wij toch eens waren, dat namelijk hun God ook onze God is, de schepper en onderhouder van alles.

-vervolg op blad 1884x2